

H S.C. Johnson και το Περιβάλλον

Μιχάλης Παγίδας

Γενικός Διευθυντής

S.C. Johnson and Son Hellas Ltd.

Είμαι υπερήφανος που βρίσκομαι σήμερα εδώ, εκπροσωπώντας την S.C. Johnson, για να εκφράσω τις δεσμεύσεις μας απέναντι στο περιβάλλον και να σας παρουσιάσω μερικά από τα σχέδια της S.C. Johnson and Son για να βελτιώσουμε τον κόσμο στον οποίο ζούμε.

Πιστεύω ότι η αφοσίωσή μας στο περιβάλλον είναι ασυνήθιστη ανάμεσα στις μεγάλες βιομηχανίες. Αλλά αυτοί που γνωρίζουν την ανάπτυξη της S.C. Johnson, γνωρίζουν, ότι αυτή η αφοσίωση δεν είναι κάτι καινούριο για μας. Για περισσότερο από έναν αιώνα η S.C. Johnson προσπαθεί να καλύπτει τα υψηλότερα όρια για την προστασία της περιβαλλοντικής υγείας και ασφάλειας στο βιομηχανικό κόσμο. Είναι από τα θεμέλια της πολιτικής μας εταιρεία. Αυτή η οικογενειακή επιχείρηση καθοδηγείται από ορισμένες βασικές ηθικές και κοινωνικές αρχές, ιδεώδη τα οποία δεν διαμορφώνουν μόνο τη σκέψη μας, αλλά επίσης μας παρακινούν να δράσουμε. Όλοι οι εργαζόμενοι της S.C. Johnson φροντίζουν το περιβάλλον, όχι γιατί είναι της μόδας ή γιατί κάποιοι μας το επιβάλλουν, αλλά γιατί αυτό είναι το σωστό.

Το 1936, ο τότε πρόεδρος H.F. Johnson, Jr. καθόρισε τους κανόνες για την περιβαλλοντική συνείδηση της εταιρείας, όταν οργάνωσε μία ερευνητική αποστολή στην καρδιά του τροπικού δάσους της Βραζιλίας. Ανησυχούσε μήπως η κοπή φύλλων από τους φοίνικες της Carnauba κατέστρεφε το οικοσύστημα. Παρ' όλο που αυτά τα φύλλα ήταν σημαντικά για την παραγωγή προϊόντων που περιείχαν κεριά, ο Johnson είπε πριν φύγει, ότι θα σταματούσε την κοπή των φύλλων αν η επιστημονική ομάδα του διαπίστωνε, ότι καταστρεφόταν έτσι τα τροπικά δάση. Ευτυχώς, αποδείχτηκε ότι η κοπή ήταν τόσο άκακη όσο το κούρεμα της χλόης στη πατρίδα του το Wisconsin. Όμως το ταξίδι του δίδαξε πολλά περισσότερα. Λίγο μετά την επιστροφή του ο Johnson έγραψε:

"Μέχρι τα τελευταία χρόνια η αμερικανική βιομηχανία χρησιμοποίησε τις πρώτες ύλες στην κατασκευή των προϊόντων της, με πολύ λίγη φροντίδα για τα μελλοντικά αποθέματα. Αυτή η πρακτική εντάθηκε από το γεγονός, ότι οι πλουτοπαραγωγικές πηγές των ΗΠΑ φαίνονταν ατελείωτες. Πρόσφατα όμως η βιομηχανία βρέθηκε σε δύσκολη θέση, εξ αιτίας της μείωσης των πρώτων υλών και οι επιχειρηματίες άρχισαν να αναγνωρίζουν την ανάγκη επιστημονικής έρευνας στις πηγές των πρώτων υλών ή τεχνικής έρευνας στα εργαστήρια, για να βρεθούν συνθετικές ουσίες, που θα αντικαταστήσουν αυτές που κάποτε η φύση έδινε απλόχερα."

Το πνεύμα αυτού του πρωτοποριακού οράματος είναι ενσωματωμένο στην παγκόσμια περιβαλλοντική μας πολιτική και φέρνει την πρακτική εφαρμογή αυτής της πολιτικής σε επαφή με τις επιχειρήσεις μας. Στη δεκαετία του 50 τοποθετήσαμε εθελοντικά καταλυτικούς μετατροπείς για να μειώσουμε τις εκπομπές ρύπων στις μεγάλες κατασκευαστικές μας εγκαταστάσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες. Πιο σημαντική είναι η μονομερής και εθελοντική απόφαση που πήραμε το 1975, να αφαιρέσουμε όλους τους χλωροφθοράνθρακες (CFCs) από τα προϊόντα μας που χρειάζονται προωθητικό αέριο (sprays), τρία ολόκληρα χρόνια πριν οι ΗΠΑ καθορίσουν τα όρια για τη χρήση προωθητικών αερίων από χλωροφθοράνθρακες και 12 χρόνια πριν την υπογραφή του Πρωτόκολλου του Μόντρεαλ που ζητά την κατάργησή τους.

Αυτή η φροντίδα για τις πηγές και η δράση συνεχίζεται σήμερα στην S.C. Johnson. Πιστεύω ότι η δημιουργία του Γραφείου για την Παγκόσμια Περιβαλλοντική Δράση το 1990, που θα κατευθύνει και θα καταγράφει τις επιδόσεις της λειτουργίας μας στο περιβάλλον σε όλον τον κόσμο, αποδεικνύει ότι η περιβαλλοντική μας πολιτική προχωρεί, πέρα από ρητορικά σχήματα, σε δράση και αποτελέσματα.

Κάθε μέρα αντιμετωπίζουμε την πρόκληση να παράγουμε ποιοτικά προϊόντα τόσο για οικιακή, όσο και για βιομηχανική χρήση, ελαχιστο-ποιώντας της επιδόσεις στο περιβάλλον των 46 χωρών, στις οποίες λειτουργούμε.

Η S.C. Johnson θέτει ή συμμορφώνεται με τα υψηλότερα όρια, σε παγκόσμιο επίπεδο, για τη λειτουργία των βιομηχανιών σε ό,τι αφορά την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Στον τομέα του βιομηχανικού σχεδιασμού δουλεύουμε συνεχώς προσπαθώντας να μειώσουμε τις ποσότητες αποβλήτων που παράγουμε και προτιμούμε την ανακύκλωση σε σχέση με όλες τις άλλες πρακτικές διαχείρισης αποβλήτων. Με τον ίδιο τρόπο προσπαθούμε να βελτιώσουμε την περιβαλλοντική αξία των προϊόντων μας κατά την παραγωγή και τη συσκευασία τους. Αυτό σημαίνει ότι θα συνεχίσουμε να αποκλείουμε συγκεκριμένες χημικές ουσίες και με συνετή χρήση των πρώτων υλών δεν θα επιβαρύνουμε ιδιαίτερα τις χωματερές.

Για να υπάρχει ισορροπία ανάμεσα στην ανάπτυξη των επιχειρήσεών της και των επιδράσεών τους στο περιβάλλον, η S.C. Johnson υποστηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη, μια ιδέα που απαιτεί από την παρούσα γενιά καταναλωτών να ικανοποιήσει τις ανάγκες της χωρίς να ελαττώνει τις δυνατότητες των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους. Η βιώσιμη ανάπτυξη προϋποθέτει μια επιχειρηματική νοοτροπία, η οποία αναγνωρίζει τον απόλυτο συσχετισμό δυνάμεων του κόσμου μας και τους δεσμούς που συνδέουν το παρελθόν με το παρόν και το μέλλον.

Η ιδέα της βιώσιμης ανάπτυξης έχει σημαντικές επιπτώσεις στη βιομηχανία. Αντίθετα με την παραδοσιακή αμυντική προσέγγιση που έχουν οι διάφοροι περιβαλλοντικοί κανονισμοί, οι οποίοι θέτουν πολλούς περιορισμούς στη λειτουργία της βιομηχανίας, η βιώσιμη ανάπτυξη προσφέρει μία θετική πρόκληση στις επιχειρήσεις. Η πρόκληση είναι να ευρεθούν μέθοδοι

οικονομικής ανάπτυξης, που να επιτρέπουν τη συνεχή ανάπτυξη χωρίς την καταστροφή των φυσικών πηγών. Σε καθαρά επιχειρηματική γλώσσα αυτό σημαίνει την επίτευξη του μέγιστου εισοδήματος από το υπάρχον ενεργητικό χωρίς τη μείωση του βασικού κεφαλαίου.

Το ερώτημα τότε δεν είναι ποιος θα πληρώσει για τη βιώσιμη ανάπτυξη - αυτό είναι ένα ερώτημα που αντικατοπτρίζει την παλιά αμυντική νοοτροπία της προστασίας του περιβάλλοντος - αλλά πώς μπορούν οι επιχειρήσεις να ενσωματώσουν πλήρως την αξία του περιβάλλοντος στις λειτουργίες τους και έτσι να προστατεύσουν το φυσικό κόσμο για τις μέλλουσες γενιές; Αυτό είναι ένα ερώτημα που δεν πρέπει να απαντήσουμε μόνοι μας. Γι' αυτό στην πράξη συνεχίζουμε να προωθούμε αυτές τις ιδέες, όχι μόνο για τη συνεχή ανάπτυξη της εταιρείας μας, αλλά ως βάση για τη δημιουργία δημόσιας πολιτικής και εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών. Τέτοιες προσπάθειες θα αυξήσουν την κατανοήση του κοινού για την επίδραση των προϊόντων και των υπηρεσιών μας στο περιβάλλον.

Εκτός των εσωτερικών και δημοσίων πρωτοβουλιών μας, τα καλύτερα μαθήματα μπορούμε να τα δώσουμε με το παράδειγμά μας. Συγκεκριμένα στα επόμενα χρόνια η εταιρεία έχει τους εξής σκοπούς:

- Μείωση του ποσοστού πτητικών οργανικών συστατικών ως προς τις συνολικές πρώτες ύλες κατά 25% έως το τέλος του 1995
- Μείωση της ποσότητας "παρθένων" υλικών συσκευασίας κατά 20% έως το τέλος του 1995
- Ως άμεση συνέπεια, αύξηση της χρήσης ανακυκλωμένων υλικών συσκευασίας
- Μείωση των εκροών αερίων, υγρών και στερεών αποβλήτων στα εργοστάσιά μας κατά 50% έως το τέλος του 1995
- Ανακύκλωση όλου του χαρτιού, χαρτονιού, πλαστικού, γυαλιού και χάλυβα που χρησιμοποιούμε στις εγκαταστάσεις μας έως το τέλος του 1995.

Η Σ.Σ. Johnson Ελλάς έχει επιτύχει τα ακόλουθα:

- Ήταν η πρώτη εταιρεία στην Ελλάδα που σταμάτησε τη χρήση CFCs ως προωθητικών στα σπράϊ.
- Μείωσε 40% και πλέον τη χρήση "παρθένων" υλικών συσκευασίας.
- Περισσότερο από 20% των υλικών συσκευασίας μας είναι ανακυκλωμένα.
- Πέτυχε να μειώσει κατά 30% και πλέον τα εργοστασιακά απόβλητα (ήδη από το 1993).
- Πρακτικά ανακυκλώνονται από τα εργοστασιακά scrap όλα εκείνα για τα οποία υπάρχουν ανάλογες εγκαταστάσεις.
- Περισσότερο από το 80% των χορηγιών μας από το 1990 διατίθεται για την υποστήριξη περιβαλλοντικών προγραμμάτων και οργανισμών:

Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής
WWF
Εταιρεία των Αθηνών Φίλοι των Δένδρων
Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης
Πόλη του Ασπρόπυργου
Σύλλογος "Νέα Ζωή" Ασπρόπυργου.

Φυσικά το πρόβλημα του περιβάλλοντος δεν είναι μόνο επιστημονικό. Τα περιβαλλοντικά θέματα, οι δράσεις και οι αντιδράσεις, έχουν μία ηθική διάσταση η οποία σχετίζεται με τη διεύρυνση των πνευματικών οριζώντων και εξαρτάται από την επαγρύπνηση εκείνων των πλευρών της ζωής που αναζητούν μια πιο πολιτισμένη διαβίωση.

Από την αρχή της δημιουργίας της Η Σ.Σ. Johnson πρόσεξε ιδιαίτερα αυτή τη συγκεκριμένη διάσταση και η συνηθισμένη πολιτική της εταιρείας γι' αυτό το θέμα υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια. Κάθε χρόνο οι εταιρείες της Σ.Σ. Johnson προσφέρουν ένα μέρος των κερδών προ των φόρων στις κοινωνικές, πολιτιστικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες των τοπικών κοινοτήτων τους. Είτε τα χρήματα προσφέρονται σε μία θεατρική παραγωγή, είτε σε μία καλλιτεχνική έκθεση, είτε για την απόκτηση νοσοκομειακού εξοπλισμού, είτε για δενδροφύτευση ή για τις εργασίες του National Trust, όλες αυτές οι προσπάθειες βοηθούν στη βελτίωση του περιβάλλοντος της κοινότητας στο σύνολό του.

Το όραμά μας για το μέλλον οδηγείται από την ιδέα ότι μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις τεχνολογικές πηγές για να προστατεύσουμε αυτόν τον κόσμο για το μέλλον, ανοίγοντας παράλληλα σημαντικές επιχειρηματικές ευκαιρίες, οι οποίες θα βελτιώσουν τη ζωή όλων μας. Η κληρονομιά της Σ.Σ. Johnson για ενέργειες υπέρ του περιβάλλοντος είναι σήμερα ζωντανή σε ολόκληρη την παγκόσμια οικογένεια της εταιρείας.

Ο **Μιχάλης Παγίδας** είναι Γενικός Διευθυντής της εταιρείας Σ.Σ. Johnson and Son Hellas Ltd. Με σπουδές μάρκετινγκ στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης, εργάστηκε από το 1973 ως 1977 στην Colgate Palmolive στη Νέα Υόρκη, και από το 1977 ως το 1978 στην Standard Brands Foods στη Νέα Υόρκη. Το 1982 τιμήθηκε με το Βραβείο Διοίκησης Επιχειρήσεων Thomas B.

Moffat. Είναι Γενικός Γραμματέας της Εταιρείας Ανώτατων Στελεχών Επιχειρήσεων.